

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.VI.21.891/2017/4.

A tanács tagjai: . Kollár Márta tanácselnök
. Puskás Péter előadó bíró
. Kocsis Ottilia bíró

A felperes:

A felperes képviselője: . Sugár Balázs ügyvéd

Az alperesek: I. rendű
II. rendű

Az I. rendű alperes képviselője:
Dr. Vágány Tamás jogtanácsos

A per tárgya: deviza kölcsön

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:
felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Törvényszék
57.Pf.638.700/2016/9.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Bíróság
34.P.304.442/2015/9.

Rendelkező rész

- A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.
- Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperes részére 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű alperes a felperessel 2008. április 24-én megkötött szerződés szerint a ... forgalmi rendszámú Fiat Doblo típusú gépkocsi megvásárlására - a II. rendű alperes készfizető kezességvállalása mellett - 106 hónap futamidőre 3.971.440 forint, fix törlesztésű, deviza alapú kölcsönt vett fel. A kölcsönt 2013 decemberétől nem fizették, így a felperes 2014. március 4-én felmondta a szerződést és a teljes tartozást 4.682.088 forintban jelölte meg. A későbbiekben az alperesek javára jóváírásra került 969.040 forint tisztességtelenül felszámított összeg.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [2] A felperes a keresetében kérte az alperesek kötelezését egyetemlegesen 3.713.048 forint és járulékai megfizetésére.
- [3] Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Nem vitatták a szerződés létrejöttét, de álláspontjuk szerint az fix összegű törlesztéseket rögzített és nem lett volna helye átütemezésnek csak a hozzájárulásukkal, továbbá uzsorás volt a kikötött kamat mértéke. Vitatták továbbá a követelés összegszerűségét is, mert a felperes több alkalommal is eltérő összegeket követelt tőlük.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Az ítélet indokolása szerint a felek közt a szerződések létrejöttek és a kölcsönszerződés uzsorás volta nem került bizonyításra. A szerződés részét képező általános szerződési feltételek szerint a feleknek a felmondás után el kellett volna számolniuk, de a felperes a különböző okiratokban a tartozás összegét eltérő összegben jelölte meg, ezért is kérték az alperesek az ezzel kapcsolatos ellentmondások feloldását. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 164. §-a alapján a felperesnek kellett volna bizonyítania a keresete összegszerűségét is, azonban a bíróság ez irányú felhívása ellenére ezen kötelezettségének nem tett eleget, az ellentmondásokat nem oldotta fel, így a bíróság a keresetet elutasította.
- [5] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság a jogerős ítélet indokolásában megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes írásbeli ellenkérelmét valóban elmulasztotta elküldeni a felperesnek. Az abban foglaltakat azonban az I. rendű alperes szóban, a tárgyaláson is előadta, a jegyzőkönyv

pedig kézbesítésre került a felperes részére. Az alperesek védekezését tehát a felperes megismerhette és az elsőfokú bíróság ennek megfelelően meghozott végzésével hívta fel a felperest az összegszerűség tekintetében a bizonyítási indítványai előterjesztésére. A felperes tehát nem volt elzárva a megfelelő bizonyítás lehetőségétől, így a mulasztás nem adott alapot az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezésére. Utalt a másodfokú bíróság arra is, hogy a megfelelő elszámolást a felperes még a fellebbezésében sem adta elő.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezésével az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását és a keresetének helyt adó döntés meghozatalát. Másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett az első-, vagy másodfokú bíróság kötelezését kérte új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára. A megismételt eljárásból kérte a már eljáró bírák kizárását.

A felülvizsgálati kérelem indokolásában a felperes előadta, hogy sérült a per tisztességes lefolytatásához való joga, mert nem ismerhette meg az alperesek írásbeli védekezését. A védekezés azonban nem felelt meg a régi Pp. 139. §-ában foglaltaknak, iratellenes volt, nem minősült érdeminek és az abban foglaltakat az alperesek bizonyítékokkal sem tudták alátámasztani. Nem volt biztosított az eljárás során a fegyveregyenlőség elve, mert a felperes részletes számításokkal, kimutatásokkal alátámasztott követelést tartalmazó keresete egy konkrétumok nélküli ellenkérelemre tekintettel került elutasításra. Nem érvényesültek a régi Pp. 163. § (2) és (3) bekezdésében és a 164. § (1) bekezdésében foglaltak, mert az I. rendű alperes állítása, amely szerint a felperes nem számolt el minden befizetését, semmivel sem került igazolásra. A felperes előadását nem cáfolták meg, így a felperes részéről szükségtelen lett volna újabb elszámolás előterjesztése.

- [7] Az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet tartsa fenn hatályában és marasztalja a felperest a perköltségekben.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [8] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [9] Az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállást helyesen állapították meg és annak alapján helytálló jogi következtetéseket vontak le, a jogerős ítélet nem jogszabálysértő.

- [10] A peres eljárás során nem volt vitás a felek közti kölcsönszerződés, illetve készfizető kezességre vonatkozó szerződés létrejötte és - megalapozottan - nem került vitatásra azok tartalma sem.
- [11] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a régi Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a felperesnek kellett bizonyítania a keresetét megalapozó tényeket és így az alperesek vitatásával szemben a követelésének az összegszerűségét is. Eljárása során az elsőfokú bíróság nem sértette meg a régi Pp. 163. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakat, mert a felek a követelés összegszerűsége tekintetében nem tettek egyező nyilatkozatot, az alperesek kifejezetten kétségbe vonták e tekintetben a felperes előadását, köztudomásúnak ismert tény pedig a perbeli esetben nem merült fel.
- [12] Az alperesek vitatása a felperes által közölt eltérő adatokon alapult, illetve azon, hogy a becsatolt iratok alapján sem állapítható meg az esetleges tartozásuk pontos összege. Ez a hivatkozásuk az elsőfokú bíróság által a felperesnek is megküldött 6. sorszámú jegyzőkönyvből kétséget kizáró módon megállapítható volt. Az elsőfokú bíróság a másodfokú bíróság által kifejtetteknek megfelelően valóban eljárási szabályt sértett akkor, amikor az I. rendű alperes írásbeli ellenkérelmét nem adta ki a felperesnek. Az elsőfokú bíróság azonban ezt követően az I. rendű alperes jegyzőkönyvbe foglalt és így a felperes által is megismert ellenkérelme alapján helyesen osztotta ki a régi Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a bizonyítási terhet és adott tájékoztatást a felperesnek a bizonyítási kötelezettségéről. A jogszabályoknak megfelelően eljárva hívta fel tehát a felperest a 6. sorszám alatti jegyzőkönyvbe foglalt - egyértelmű tartalmú - végzésnek megfelelően a bizonyítási indítványai előterjesztésére. A felhívásban foglaltaknak tehát a felperes önhibájából nem tett eleget és bizonyítási indítványa sem volt.
- [13] A felperest a bizonyítékai előterjesztésében nem akadályozta az I. rendű alperes 6/II. számú írásbeli ellenkérelme megküldésének az elmaradása, mert az előadása előterjesztéséhez minden adat rendelkezésére állt és a kötelezettsége nem is az arra való reagálás volt, hanem az, hogy eleget tegyen a bíróság felhívásának. Téves és iratellenes továbbá a felperes felülvizsgálati kérelembe foglalt azon hivatkozása, amely szerint részletes, kimutatásokkal alátámasztott követelést tartalmazó keresetet terjesztett volna elő. A keresetben közöltek ugyanis csak egy magyarázat nélküli, sokoldalas folyószámla részletező volt hivatva alátámasztani, ami az összegszerűség bizonyítására nyilvánvalóan alkalmatlan. Az alperesek által felhozott aggályokat ezen túlmenően maguk a felperes által a keresetlevél mellékleteiként csatolt iratok is alátámasztották, hiszen a felperes 2015. április 23-i elszámolása

szerint az alperesek tartozása 4.931.461 forint volt, míg a keresetlevél szerint ez az összeg 4.682.088 forint. Ez már önmagában is olyan ellentmondásosság, ami alappal veti fel a követhetetlenség kérdését és alkalmas a felperes elszámolásának, azaz elszámolásainak a megkérdőjelezésére. Alaptalanul hivatkozott ennek megfelelően a felperes arra is, hogy iratellenesek lettek volna az elszámolásával kapcsolatban felmerült aggályok, továbbá arra is, hogy az alperesek védekezése ne lett volna érdemi.

- [14] A peres eljárás során nem a követeléssel szemben védekező alpereseknek kellett volna bizonyítani, hogy a felperes tartozásösszegezésével kapcsolatos közlései miért nem helytállóak, hanem elsődlegesen a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a követelése pontosan mennyi, az miből ered és azt mivel tudja alátámasztani. Az alperesek ehhez képest tudták volna az előterjesztettnél is pontosabb védekezésüket előadni, ekkor lehetett volna belemenni olyan kérdésekbe, hogy van-e olyan befizetés, ami esetlegesen az alperesek szerint nem került elszámolásra. Az, hogy a felperes ömlesztetten iratokat, kimutatásokat és eltérő tartalmú elszámolásokat csatolt, nem jelenti a követelésének az igazoltságát.
- [15] Az elsőfokú bíróság által elkövetett mulasztás tehát önmagában nem bontotta meg, vagy akadályozta a megfelelő ügymenetet, az I. rendű alperes beadványának a tartalmát a felperes is időben megismerte, így ez a mulasztás a felülvizsgálati eljárásban, mint rendkívüli perorvoslati eljárásban nem adhatott alapot a teljes eljárás megismétlésére. Helyesen hivatkozott a másodfokú bíróság arra, hogy önmagában a beadvány megküldésének az elmaradása nem akadályozhatta meg a felperest abban, hogy a bíróság ez irányú kifejezett felhívására az alperesek és a bíróság által is értelmezhető, bizonyítékokkal és bizonyítási indítványokkal alátámasztott kimutatást készítsen el követelése összegezésének az alátámasztására. Helyesen hivatkozott továbbá a másodfokú bíróság arra is, hogy illet a felperes az írásbeli ellenkérelem megismerését követően a fellebbezési eljárás során sem adott elő.
- [16] Nem volt tehát megállapítható, hogy az eljáró bíróságok megsértették volna a felperes tisztességes eljáráshoz való jogát, vagy a fegyveregyenlőség elvét, mert az elsőfokú bíróság a régi Pp. 164. § (1) bekezdésében és 3. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően járt el az ügyben. A már kifejtetteknek megfelelően az alperesek ellenkérelme érdeminek minősült, így nem állt fenn a régi Pp. 139. §-ának sérelme sem, mivel a felperes elszámolásának aggályai önmagában a felperes által előterjesztett iratokból is kellő alapossággal megállapíthatóak voltak. A Kúria ezért a jogerős ítéletet - figyelemmel annak helyes indokaira is - a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [17] A felek az ügyben tárgyalás tartását nem kérték, ezt a Kúria sem tartotta szükségesnek, ezért a döntését a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül hozta meg.
- [18] A régi Pp. 270. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban is irányadó régi Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperest, az érdemi ellenkérelmet előterjesztő I. rendű alperes javára, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján, a ténylegesen végzett ügyvédi tevékenységgel arányosan megállapított ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [19] Az ítélettel szemben a régi Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2018. augusztus 28.

Dr. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, dr. Puskás Péter s.k. előadó bíró, dr. Kocsis Ottilia s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

Sz.Sz.

bírósági ügyintéző